



Julkinen kuuleminen

”EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen ja yksinkertaistaminen”

TÄRKEIMMÄT HAVAINNOT

Keskeiset luvut:

322 916 vastausta (laajat julkiset kampanjat mukaan luettuina)

1 423 kannanottoa

58 520 vastausta verkkokyselyyn:

- o **21 386 maataloustuottajaa (36,5 prosenttia)**
- o **27 893 muuta kansalaista (47,7 prosenttia)**
- o **9 241 järjestöä (15,8 prosenttia)**, joihin luetaan yksityiset yritykset, viranomaiset, kauppa- ja elinkeinoelämän järjestöt ja toimialajärjestöt, kansalaisjärjestöt ja foorumit sekä tutkimus- ja tiedeyhteisö.

Maatalous, maaseutu ja yhteinen maatalouspolitiikka kiinnostavat yleisöä

EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista ja yksinkertaistamista koskeva julkinen kuuleminen osoitti selvästi, että yleisö on kiinnostunut maataloudesta, elintarvikkeista ja yhteisestä maatalouspolitiikasta. Kuulemisessa saatuihin **322 916 vastaukseen** sisältyivät laajojen kampanjoiden osana esitetyt näkemykset, yksityishenkilöiltä ja järjestöiltä saadut **58 520 vastausta verkkokyselyyn** sekä **1 423 kannanottoa**.

Osallistumisaktiivisuus on ylittänyt odotukset ja oli huomattavasti suurempaa kuin aiemmissa yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuutta koskevissa EU:n kansalaisten kuulemisissa (vuonna 2010 käydyssä julkisessa keskustelussa esitettiin 5 700 näkemystä).

Erityisen merkittävää on, että tässä julkisessa kuulemisessa Euroopan komissio sai kerättyä **mahdollisimman laajalti EU:n maataloutta koskevia näkemyksiä ja kysymyksiä** ja onnistui **ulottamaan yhteisestä maatalouspolitiikasta käytävän keskustelun suuremman yleisön keskuuteen**.

Laaja yhteiskunnallinen mielenkiinto on osoitus siitä, että maatalous ja yhteinen maatalouspolitiikka todellakin koskevat koko eurooppalaista yhteiskuntaa ja että yhteisen maatalouspolitiikan vaikutukset ulottuvat paljon maatalousyhteisöä laajemmalle.

EU:n tason vahvan yhteisen maatalouspolitiikan säilyttäminen

Julkisen kuulemisen tulokset osoittavat, että **EU:n yhteinen maatalous- ja maaseudun kehittämispolitiikka** halutaan säilyttää. **Yhteisestä maatalouspolitiikasta EU:ssa saatavasta lisäarvosta** ollaan yhä yksimielisempiä.

Tarve taata tasapuoliset toimintaedellytykset sisämarkkinoilla sekä elintarviketurvan, ympäristökysymysten ja ilmastonmuutoksen kaltaiset rajat ylittävät haasteet (joihin yli 90 prosenttia vastaajista suhtautuu myönteisesti) muodostuivat ratkaiseviksi perusteiksi EU:n tasolla yhteisesti harjoitettavalle maatalouspolitiikalle. Muita perusteita ovat tarve yhteiselle kannalle kansainvälisellä tasolla (83 prosenttia), tarve säilyttää EU:n taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus (86 prosenttia) sekä tarve yhteisille puitteille parhaiden käytäntöjen jakamista varten (91 prosenttia). Myös yhteinen talousarvio saa laajaa kannatusta, sillä sitä pidetään kansallisia tehokkaampana (62 prosenttia).

Lisäksi sidosryhmät katsovat, että EU:n tasolla voitaisiin parhaiten torjua ilmastonmuutosta ja sopeutua sen vaikutuksiin (85 prosenttia), edistää korkeatasoista ympäristönsuojelua kaikkialla EU:ssa (73 prosenttia), puuttua markkinoiden epävarmuuteen (67 prosenttia) ja edistää terveellisten ja laadukkaiden tuotteiden tarjontaa (62 prosenttia). Maataloustuottajien ja muiden kansalaisten näkemykset maataloustuottajien kohtuullisen elintason varmistamisesta, kohtuuhintaisten elintarvikkeiden saatavuudesta ja maaseudun kehittämisestä poikkeavat toisistaan.

EU:n toimille katsotaan olevan tarvetta (ja maatalouspolitiikan kansallistamista vastustetaan selvästi), mutta järjestäytyneiden sidosryhmien kannat eroavat toisistaan, kun on kyse vastuun jakamisesta EU:n ja jäsenvaltioiden välillä. Osa sidosryhmistä vaatii jouston lisäämistä kansallisella/alueellisella tasolla, jotta politiikan toteuttaminen voitaisiin mukauttaa paikallisiin tarpeisiin, kun taas osa järjestöistä edellyttää tehokkaampia toimenpiteitä EU:n tasolla, jotta kaikille voitaisiin taata tasapuoliset toimintaedellytykset.

Tulevien haasteiden määrittely

Julkisen kuulemisen perusteella EU:n maatalouden ja maaseudun kolme suurinta haastetta ovat **maataloustuottajien kohtuullinen elintaso, ympäristöön kohdistuva paine ja ilmastonmuutos (sekä sen torjuminen että siihen sopeutuminen)**.

Kuuleminen osoitti, että yleisö on myös hyvin tietoinen siitä, että maataloustuottajien tulot ovat EU:n keskimääräisiä tuloja pienemmät (88 prosenttia), että maataloustuottajat saavat vain pienen osan kuluttajien maksamasta hinnasta (97 prosenttia) ja että EU:ssa tuotantovaatimukset ovat tiukemmat kuin EU:n ulkopuolella (87 prosenttia). Maan saatavuus ja toiminnan huono kannattavuus katsotaan merkittävimiksi esteiksi maataloustuottajaksi ryhtymiselle.

Ympäristöhaasteista tärkeimpinä vastaajat (sekä maataloustuottajat että muut vastaajat) pitävät luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä, maan kasvukunnon heikkenemisen vähentämistä ja torjunta-aineiden ja lannoitteiden kestävämpää käyttöä.

Yksinkertaisemman ja tehokkaamman politiikan tarve

Julkiseen kuulemiseen osallistuneista **57 prosenttia** katsoi, että nykyinen **yhteinen maatalouspolitiikka pystyy vastaamaan näihin haasteisiin vain osittain**. Tämä näkemys

oli yhteinen eri ryhmiin kuuluville vastaajille (maataloustuottajat, muut kansalaiset ja järjestöt).

Kaikissa vastaajaryhmissä (maataloustuottajat, muut kansalaiset ja järjestöt) tuli esille näkemys, jonka mukaan nykyinen yhteinen maatalouspolitiikka ei pysty vastaamaan ympäristöön liittyviin haasteisiin (63 prosenttia).

Liika byrokratia ja liian vähäisen huomion kiinnittäminen kestäväyyteen katsotaan usein suurimmiksi ongelmiksi/esteiksi tavoitteiden saavuttamiselle nykyisessä maatalouspolitiikassa. Samalla viherryttämistä, tukihakemuksia ja tarkastuksia pidetään raskaimpina ja hankalimpina tekijöinä. Maataloustuottajien ja viranomaisten toimittamien kannanottojen yleisenä vaatimuksena on hallinnollisen rasituksen vähentäminen.

Erilaisia näkemyksiä taloudesta ja ympäristöstä...

Kysyttäessä **maataloustuottajien panoksesta yhteiskuntaan** saatiin erilaisia vastauksia: Maataloustuottajat katsovat olevansa vastuussa terveellisten, turvallisten ja monipuolisten tuotteiden toimittamisesta ja sen varmistamisesta, että elintarvikkeita on riittävästi saatavilla. Myös muut kansalaiset katsovat maataloustuottajien olevan terveiden ja turvallisten tuotteiden toimittajia, mutta heidän mielestään tuottajille kuuluu myös vastuu ympäristönsuojelusta sekä eläinten terveyden ja hyvinvoinnin varmistamisesta.

Nämä erilaiset näkemykset tulevat ilmi myös **yhteisen maatalouspolitiikan tavoitteiden** määrittelyssä: maataloustuottajille tärkeintä on kohtuullisen elintasonsa varmistaminen, kun taas muut kansalaiset kiinnittävät enemmän huomiota terveellisiin ja laadukkaisiin tuotteisiin ja ympäristönsuojelun edistämiseen.

Vastauksissa on eroja myös tarkasteltaessa yhteisen maatalouspolitiikan asemaa **komission vuosille 2014–2020 asettamien kymmenen painopistealueen** kannalta: maataloustuottajien mielestä yhteisellä maatalouspolitiikalla tulisi edistää voimakkaammin investointeja, kasvua ja työllisyyttä sekä vahvistaa EU:n sisämarkkinoita, kun taas muut kansalaiset kiinnittävät huomionsa ilmastomuutoksen torjumiseen ja siihen sopeutumiseen sekä uusiutuvien energialähteiden hankkimiseen.

...ja uusista yhteiskunnallisista odotuksista

Jo tunnettujen taloutta ja ympäristöä koskevien tavoitteiden lisäksi julkisessa kuulemisessa tuotiin esiin tarve kiinnittää yhteisessä maatalouspolitiikassa enemmän huomiota uusiin yhteiskunnallisiin odotuksiin.

Eläinten hyvinvointi, luonnonmukainen tuotanto ja laadukkaat tuotteet halutaan lisätä yhteisen maatalouspolitiikan uusiin tavoitteisiin. Myös kuluttajansuoja ja terveysvaatimusten mukaan ottaminen sisältyvät muiden kuin maataloustuottajien ja tiettyjen sidosryhmien toimittamiin kirjallisiin ehdotuksiin.

Yksimielisyys nykyaikaisen ja yksinkertaisemman yhteisen maatalouspolitiikan tarpeesta

Julkiseen kuulemiseen osallistuneet olivat yhtä mieltä siitä, että maataloustuottajille on tarjottava tulotukea (66 prosenttia) ja maataloustuottajien asemaa arvoketjuissa tulee parantaa (96 prosenttia), että kohdennettuja investointeja on tuettava (81 prosenttia) ja että ympäristön-

ja ilmastonsuojelua on edistettävä (77 prosenttia).

Kun kysyttiin millä perusteilla suoraa tukea tulisi myöntää, maataloustuottajat puolsivat selvästi maataloustuotannon tukemista luonnonhaitta-alueilla ja luonnonarvoltaan merkittävillä alueilla niin, että suurten tuensaaajien saamaa tukea rajoitettaisiin (tukikatto) ja nuoria maataloustuottajia tuettaisiin. Muut kansalaiset katsoivat, että suoraa tukea myönnettäessä tulisi kiinnittää huomiota ympäristön kannalta hyödyllisimpiin käytäntöihin sekä pientiloihin.

Vesi (sen laatu ja määrä), maaperän suojelu ja luonnon monimuotoisuus ovat selkeästi yhteisen maatalouspolitiikan tärkeimmät tavoitteet. Samalla ilmastonmuutoksen torjumisen kannalta merkittävimiksi toimiksi katsotaan kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen, hiilidioksidin talteenotto, ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä tuotantojärjestelmien monipuolistaminen. Maataloustuottajat ovat suurelta osin yhtä mieltä siitä, että yhteinen maatalouspolitiikka olisi yksinkertaisempaa, jos ympäristötoimenpiteissä olisi enemmän valinnanvaraa.

Ehdotuksissa yhteisen maatalouspolitiikan yksinkertaistamiseksi sidosryhmät olivat yhtä mieltä siitä, että myönteisiä vaikutuksia saataisiin vähentämällä maaseudun kehittämisen ja muiden yhteisen maatalouspolitiikan toimenpiteiden päällekkäisyyksiä (69 prosenttia), parantamalla tietokantojen ja teknologian (kaukokartoitus, älypuhelimet) käyttöä maataloilla tehtävien tarkastuskäyntien vähentämiseksi (62 prosenttia) ja tehostamalla sähköisen viranomaisasioinnin käyttöä (63 prosenttia).

Seuraavat vaiheet

Julkisessa verkkokuulemisessa saadut vastaukset ja tiivistelmä avoimen julkisen kuulemisen tuloksista julkaistaan osoitteessa

https://ec.europa.eu/agriculture/consultations/cap-modernising/2017_fi

Julkisen verkkokuulemisen ja muiden kuulemistoimien tulokset sisällytetään EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista ja yksinkertaistamista koskevaan tiedonantoon sekä yhteisen maatalouspolitiikan tulevaisuuden vaikutustenarviointiin.

Julkisessa kuulemisessa saatuja vastauksia ei voida pitää Euroopan komission ja sen yksiköiden virallisena kantana.